

Καί τοι δὲ πάντα ποιήσας τὰ ἐφ' ἐαυτῷ εἰς τὴν διέγερσιν καὶ εὐδωσίαν τοῦ ἐπικρατοκρατικοῦ κινήματος, συνακολουθῶν τῇ γενικῇ φορᾷ τῶν πραγμάτων καὶ ἐπομένως ἔχων καθαρὰν τὴν συνείδησίν σου, εἶδεν ὁμοίως ἑαυτὸν μετὰ τοῦ Φιλίππου Ἰωάννου καὶ εἰσαριθμῶν τινῶν συγγενῶν καὶ οἰκείων, ἐπτεθειμένους εἰς τὴν δυσμένειαν τῶν δυτικῶν δυνάμεων καὶ τῆς τότε ἰσχυροῦσας πολιτικῆς τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως· εἶδεν ἐπιζητούμενην τὴν παῦσιν αὐτοῦ τε καὶ τῶν περὶ ἑαυτὸν ἀπὸ πάσης δημοσίας θέσεως εἰς τιμωρίαν καὶ παραδειγματισμὸν, καὶ οὐδ' ἐγόγγυτεν οὐδ' ἐδυσχέρηνεν ἐπὶ τούτῳ, ἔσπευσε μάλιστα νὰ παρακαλέσῃ τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα ὅπως δώσῃ αὐτῷ τὴν ἀδειαν νὰ ἐγκρουθῇ εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον καὶ ἀποθρηνήσῃ μὲν αὐτὸς τὴν ἐθνικὴν συμφορὰν, ἀρθῇ δὲ καὶ εἰ τις ἐξ αὐτοῦ ὑπῆρχε πέτρα σκανδάλου μεταξὺ ἡγεμόνος καὶ τῆς ἰσχυροῦσας πολιτικῆς. Ἄν δὲ διατηρήθῃ εἰς τὰς δημοσίας λειτουργίας αἱ διεχειρίζετο ἕως τότε, ὀφείλεται τοῦτο εἰς τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἀγάπην τῶν βασιλέων ἐπισταμένων κάλλιον πολλῶν ἄλλων νὰ διαγινώσκουσι τὴν ἀληθῆ ἀξίαν καὶ τὸν πραγματικὸν πατριωτισμὸν τῶν περὶ αὐτῶν. Οὐδ' ἐβράδυνεν ὁ αἰεὶδῆμος διὰ τῶν κατὰ τὴν χαλέραν καὶ ἐρεξῆς ὑπηρεσιῶν του νὰ δικαιώσῃ τὴν προστασίαν τῶν βασιλέων ἀποδεικνύων ὅτι ἡ πατρίς εἶχεν εἰσέτι ἀνάγκην καὶ τῶν γνώσεων καὶ τῆς ἐνεργείας του.

Ἄλλ' ἂν τοιοῦτος ἦν καὶ τοιοῦτον δημοσίον ἔζησε βίον ὁ αἰεὶδῆμος Κωστής, δὲν εἶχεν ἦττον ἀξιοσημείωτον τὸν ἰδιωτικὸν βίον· ἔσχε δὲ τὴν εὐτυχίαν, ὑποδυθεὶς κατὰ τὰ 1831 ἐκ δευτέρου τὰ τοῦ γάμου καθήκοντα, νὰ ζήσῃ ἀγαπώμενος καὶ τιμώμενος ὑπὸ τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων, ἀνταποδίδων εἰς ταῦτα τὴν ἐμπρονα ἐκείνην φιλοστοργίαν ἧς τὰ παραδείγματα δὲν εἶναι τόσο συχνά.

Κατεδείξαμεν ἤδη τὸν Ν. Κωστὴν πῶς ἦν ὑπὸ πάσης τῆς βιωτικῆς καὶ κοινωνικῆς καὶ πανελληνίου ἐπόψεως, δι' ἧς καὶ ὀρθῶς εἶπομεν ἐν ἀρχῇ ὅτι ἀνδρῶν τοιούτων ὁ βίος εἶναι ὠραῖσμα ἐθνικὸν καὶ ἡ ἐξιστόρησις αὐτοῦ εἶναι μίαν ἐκ τῶν ὠραίων σελίδων τοῦ ἐθνικοῦ βίου μας· καὶ δίκαιον εἶχομεν ἐπομένως νὰ θρηνησῶμεν καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τῷ αἰώρῳ θανάτῳ αὐτοῦ, νὰ θεωρήσῃ δὲ καὶ ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν τὴν ἀπώλειαν τούτου ὡς κοινὴν συμφορὰν.

1821 τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὴν τότε ἐγαρηστήριζον Ἀγγλῆ τε καὶ Γαλλία ὡς ἐπικινουμένην ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας καὶ ὁμοίως ἐπίσθησαν εἶτα ἀπὸ τῶν πραγμάτων ὅτι ἠπατώντο. Προσέθηκε δὲ ὁ Ν. Κωστής ὅτι ἂν ἐσκόπων νὰ καταπιέξωσιν αἱ δυτικαὶ δυνάμεις διὰ παντός τὸν ἐπαναστατικὸν κινήματι τὸν Κ. Ῥουάν νὰ τοῦ τῷ εἶπῃ σφραῖς, ὡς ἔχοντι ἔξω εἰς Θεσσαλίαν συγγενεὶς πρὸς οὓς ἤθελον καὶ ἠρεῖλε νὰ γράψῃ ὅπως ἐπαλέθουν. Ἐκιστὴς τότε ὁ Κ. Ῥουάν ὁ τέως γοργῶς βηματίζων ἐν τῇ αἰθρῇ, μετὰ μικρὸν ἐνδοιασμὸν ἀπεκρίθη πρὸς Ν. Κωστὴν· « Ἄ ! δὲν λέγω τοῦτο, διατὶ ὁμοίως δὲν πορεύονται εἰς τὰ πρόσω ἐμμένοντες δὲ ληστεύοντες καὶ ἀπρακτοῦντες κατὰ τὰ μεθόρια; » δηλοῦσι ἠλπίσαν ἡ Γαλλία τότε ὅτι δυνατόν νὰ κρατηθῇ ἡ ἐπαναστάσις, ταύτης δὲ κρατινομένης ἴσως εἶχεν ἡ Γαλλικὴ Κυβερνήσις τὸν σκοπὸν ἄλλο τι νὰ πρῆξῃ ἢ νὰ τὴν καταπνέουσι καὶ παραλύσῃ.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΟΙΚΙΑ.

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.

—οοο—

Λοιπὸν, κυρία μου, εἶπεν ὁ συνταγματάρχης, θέλετε σφοδρὰς συγκινήσεις; Ἰδοὺ μίαν ἱστορίαν ἧτις θὰ σὰς εὐχαριστήσῃ, καὶ τῆς ὁποίας τὸ ἀληθὲς ἐγγυώμαι. Ὅτι σὰς ἀνακλύψῃ πρὸς τούτοις μυστήριον τὸ ὁποῖον διέφυγεν, ὡς φαίνεται, τὸν Κ. Εὐγένιον Σὺν· προλαμβάνω δὲ νὰ σὰς εἰπῶ ὅτι τὸ συμπέρασμα μου θὰ εἶναι ἀσθενέστερον τῶν ἰδικῶν σου.

Α'. Τὸ τελευταῖον τραπέζογραμμάτιον χιλίων φράγκων.

Ὁ κόμης Ἀμβρόσιος Β***, τὸν ὁποῖον καλῶς ἐγνώρισα, ἦτον ἐκ τῶν πλουσιωτέρων, εὐγενεστέρων καὶ διασημοτέρων μεγιστάνων τῆς Ῥώμης. Ἐνοχοποιήθεις καθὼς καὶ πολλοὶ ἄλλοι νέοι Ἰταλοὶ εἰς συνωμοσίαν κατὰ τῆς Αὐστρίας, μόλις ἔλαβε καιρὸν νὰ ἀποφύγῃ διὰ ταχείας δραπετεύσεως τὴν ἀπόφασιν ἧτις ἐδήμειε τὴν περιουσίαν του, καὶ τὸν καταδίκαζεν εἰς τὰς φυλακάς τοῦ Σπίελβερ. Κατὰ τὸ παράδειγμα δὲ τῶν ἐξορίστων ἐξέλεξε τὴν Γαλλίαν ὡς καταφύγιον, καὶ κατόκησεν εἰς Παρισίους μετὰ τῆς γυναικὸς του Θηρεσίας καὶ τῶν δύο μικρῶν τέκνων του.

Μέγας ὢν ἀριστοκράτης καὶ ἀπόφασιν ἔχων νὰ μὴ ἐξουτελισθῇ εἰς οὐδεμίαν περιστάσιν, παρέδρασε τὴν καταστροφὴν καὶ ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὡς πρὸς τὸ μέλλον του, διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ, ἂν ὄχι τὸν λαμπρὸν καὶ πολὺκροτον βίον τὸν ὁποῖον διήγαγεν εἰς Ῥώμην, τοῦλάχιστον βίον ἀνετον καὶ ἀντάξιον εἰς τὴν γέννησίν του, πρᾶγμα ἀσυγχώρητον εἰς πατέρα οἰκογενεῖας.

Ἄλλ' ἡ νέη σύζυγός του, προβλεπτικώτερα αὐτοῦ, ἐθυσίωσε πᾶσαν ματαιότητα εἰς τὸ καλὸν τῶν τέκνων των, χωρὶς ὁμοίως νὰ ἐγκρίνῃ αὐτὴν ὁ κόμης. Ἄπαξ εἶχε λάβει τὸ θάρρος ν' ἀποτείνῃ πρὸς αὐτὸν παρατηρήσεις τινὰς, ἀλλ' ἐκεῖνος ἀπεκρίθη διὰ τῶν ἀπελπιστικῶν τούτων καὶ ψυχρῶν λέξεων·

— Τὴν ἡμέραν καθ' ἣν δὲν θὰ ἠμπορέσω νὰ ζήσω ὅπως ἀρμόζει εἰς τὸν κόμητα Ἀμβρόσιον***, θὰ πετάξω τὰ μυελά μου.

Ἡ ταλαίπωρος εἶχε λοιπὸν πάντοτε ἐμπροσθέν της τὸ φρικτὸν τοῦτο μέλλον. Καὶ βλέπουσα αὐτὸ πλησιάζον καθ' ἐκάστην ἐδιπλασίαζε τὰς θυσίας της, ὑπερασπιζομένη κατὰ τῶν πολυδαπάνων ἐξεων τοῦ συζύγου της τὸ καθ' ἡμέραν ὀλιγοστεῦον ποσὸν τοῦ ὁποῖου ἦτο ὁ μόνος των πόρος.

Φαντάσθητε, ἐάν ἠμπορεῖτε, τὴν ἀγωνίαν τῆς τριμερῆς αὐτῆς πάλης, πάλης μητρὸς οἰκονομοῦσας τὸν ἄρτον τῶν τέκνων της, καὶ συζύγου προστατευούσας τὴν ζωὴν τοῦ ἀνδρός της· μετρήσατε μὲ τὴν φαντασίαν σας τὰ κερφία τοιοῦτου σταυροῦ, καὶ θὰ ἐννοήσατε τὴν σκηνὴν ἧτις ἦνοιξε τὸ λυπηρὸν τοῦτο δράμα.

Ἦτον ὠραία ἐστέρα τοῦ τελευταίου φθινοπύρου.

Ἡ κόμησσα ἐκάθητο ἐμπροσθεν παραθύρου τοῦ δωματίου τῆς εἰς τὴν ἀκρὰν τῆς ὁδοῦ Louis-le-Grand, καὶ τοῦ boulevard des Italiens. Ὁ Παῦλος καὶ ἡ Μαρία, τὰ δύο τέκνα τῆς, ἐπαιζον ἐπὶ τοῦ ἐξώστου, καὶ ἐβλέπον τὸ πλῆθος τῶν ἀμαξῶν καὶ τῶν διαβατιῶν.

Ἐνῶ δὲ ἄφηναν ρωνὰς παιδικοῦ θαυμασμοῦ βλέποντα τὸ πανόραμα τοῦτο, ἡ νέα γυνὴ παρετήρει μὲ ὀφθαλμοὺς πλήρεις δακρύων ἐγγράφα ἐγγχειρισθέντα αὐτῇ πρὸ ὀλίγου, τὰ ὅποια ἐκράτει μηχανικῶς ἀνοιχτά.

Τὰ ἐγγράφα ταῦτα ἦσαν οἱ λογαριασμοὶ τοῦ ιδιοκτητοῦ τῆς οἰκίας, καὶ εἴκοσιν ἐμπορῶν παρὰ τῶν ὁποίων ὁ κόμης εἶχεν ἀγοράσει διάφορα ὠραία πράγματα.

Ἡ κόμησσα τοὺς εἶχε πληρώσει ὅλους, καὶ ἐκλαiven ἡ εὐγενὴς κυρία διὰ ποσότητα χρημάτων, τὰ ὅποια ἄλλοτε ἐδίδεν εἰς τοὺς πτωχοὺς . . .

— Μαμμὰ ! εἶπεν ὁ Παῦλος, ὅστις εἶχεν ἀκούσει τὸν ἀναστεναγμὸν τῆς, τί ἔχεις ;

— Κλαίεις, μαμμὰ μου ; ἐπρόσθεσε τὸ μικρὸν κοράσιον τρέχον πρὸς τὴν μητέρα του.

— Ὅχι, τέκνα μου, ὄχι ! εἶπεν ἡ κόμησσα προσπαθήσασα νὰ καταπίη τὰ δάκρυά τῆς συλλογιζομαι πόσον θὰ ἐλυπούμην ἐὰν σὰς συνέβαινε καμμίαν δυστυχίαν, ἀγαπητά μου ! . . .

— Εἰς ἡμᾶς νὰ τύχη δυστυχία ! ἀνεφώνησε μὲ ζωηρότητα ὁ Παῦλος, ὄχι δὲ ! εἶναι δυνατόν ;

Καὶ ἐπήδη γύρω τῆς μητρὸς του, ἥτις ἐπροσπάθησε νὰ μειδιάσῃ διὰ τὴν τρυφερότην του βεβαιώτατα . . .

— Ἦξεύρεις τί πρέπει νὰ κάμῃς διὰ νὰ μὴν λυπῶσαι μαμμὰ ; εἶπεν ἡ Μαρία σύρασα τὴν κόμησσαν πρὸς τὸν ἐξώστην μὲ τὰς μικρὰς τῆς χεῖρας.

— Ὅχι τί ;

— Πρέπει νὰ βλέπῃς καθὼς ἡμεῖς τὰς ὠραίας κυρίας, καὶ τὰς ὠραίας ἀμαξάς.

— Ἐχει δίκαιον, εἶπεν ὁ Παῦλος. Ἴδου μία ἀμαξά μὲ παράσημα, ὡς ἐκείνη μὲ τὴν ὁποίαν ὁ παπᾶς μᾶς ἐπεριδιάβαζεν εἰς τὴν Ῥώμην.

Ἐνῶ αἱ λέξεις αὐταὶ κατέλυγον τὴν καρδίαν τῆς μητρὸς, ἠνοιχθῆ ἡ θύρα καὶ εἰσῆλθεν ὁ κόμης Ἀμβρόσιος.

Τὰ δύο παιδιά ἔτρεξαν νὰ ἀσπασθῶσι τὸν πατέρα των, καὶ ἡ κόμησσα, σφογγίσασα μετὰ σπουδῆς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς, ἔδειξεν εἰς τὸν σύζυγόν τῆς γαλημαῖον πρόσωπον.

Ὁὗτος δὲ ἠσπᾶσθη τὴν χεῖρά τῆς μὲ ὅλον τὸ σέβας, ἐκάθησε πλὴσιον τῆς καὶ ἔβαλε τὸν Παῦλον εἰς τὰ γόνατά του. Ἡ καταστροφή καὶ ἡ ἐξορία δὲν εἶχον κατορθώσει νὰ μεταβάλωσι τὴν κρυφίαν προτίμησιν τὴν ὁποίαν ὁ Ἀμβρόσιος εἶχε δὲ αὐτό του τὸ τέκνον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐβλέπε τὴν ἐλπίδα τοῦ γένους καὶ τοῦ ὀνόματός του, ὡς νὰ μὴ ἦσαν τὸ γένος καὶ τὸ ὄνομά του χαμένα διὰ παντός.

Ἡ προτίμησις αὕτη εἴλκυσε τὴν προσοχὴν τῆς νέας γυναικός· παρετήρησε μὲ σκυθρωπότητα τὰ λαμπρὰ ἐνδύματα τοῦ συζύγου τῆς, τοὺς πολυτίμους λίθους οἱ ὅποιοι ἐκόσμουσαν τοὺς δακτύλους του, τὸ χαρτεν

μειδιάμα τοῦ ἀταράχου προσώπου του, καὶ ἐνδύμυθος τις ρωνὴ τῇ εἶπε· τοῦτο τὸ μειδιάμα, αὐτοὶ οἱ ἀδάμαντες καὶ αὐτὰ τὰ ἐνδύματα εἶναι τὰ τελευταῖα. Τότε αἱ προσπάθειαι τῆς τοῦ νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά τῆς ἀπέβησαν μάταιαι, καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ πικρῶς . . .

Ὁ κόμης στραφείς ἀνετριγιάσεν ὡς ἄνθρωπος ἐξυπνῶν αἰφνιδίως . . .

— Θηρεσία, κύτταξέ με ! εἶπε σιγανά.

Καὶ μὲ προφύλαξιν ἥτις ἐτρόμαξε τὴν κόμησσαν·

— Φίλοι μου, εἶπεν εἰς τὰ τέκνα του, πηγαίνετε νὰ παίξετε εἰς τὴν αἴθουσαν . . .

Τὰ παιδιά ἐβόψαν δειλὸν βλέμμα πρὸ τὴν μητέρα των, καὶ ὑπήκουσαν χωρὶς νὰ εἰπωσι λέξιν.

Ὁ κόμης ἐκλείσσε τὴν θύραν, ἐπειτα ἐπέστρεψε καὶ ἐστάθη μὲ βραχίονας ἐσταυρωμένους ἐμπροσθεν τῆς κομίσσης.

Ἡ δυστυχὴς ἐνόησεν ὅτι τὸ ὀλέθριον τέλος εἶχε φθάσει. Ὅλον τὸ αἶμα συνέρρευσε εἰς τὴν καρδίαν τῆς παρ' ὀλίγον νὰ λειποθυμήσῃ καὶ παρεκάλεσε τὸν Θεὸν νὰ τὴν ἀναπαύσῃ.

Ἄλλ' ὁ κόμης ἀνακαλέσας αὐτὴν εἰς τὴν ζωὴν διὰ δυνατῆς θλίψεως τῆς χεῖρός τῆς, τῇ εἶπε μὲ ρωνὴν ἀτάραχον καὶ ψυχρὰν·

— Θηρεσία, δός με τὸ κλειδίον τοῦ γραφείου σου.

Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του προσηλώθησαν εἰς μικρὸν κιβώτιον ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἡ κόμησσα εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ θέτῃ τὸ κλειδίον.

Ἡ ταλαίπωρος γυνὴ εἶδεν ὅτι χειρονομία θὰ διεδέχτο τὸ βλέμμα, καὶ λησμονήσασα ὅτι ἡ ταραχὴ τῆς ἦτον ἐκφραστικωτέρα ὅλων τῶν λόγων, ἤρπασε σπασμωδῶς τὸν βραχίονα τοῦ συζύγου τῆς, καὶ ἀνέκραξεν·

— Ἀμβρόσιε ! στάσου . . .

Καὶ ἐπειτα, μὲ ρωνὴν τὴν ὁποίαν ἐπροσπάθει νὰ δείξῃ ἀδιάφορον, ἐπρόσθεσε·

— Τὸ κλειδίον δὲν εἶναι ἐκεῖ, φίλε μου.

— Ποῦ εἶναι λοιπόν ;

Δὲν ἤξεύρω, θὰ σὲ τὸ δώσω . . . αὔριον.

Ὁ κόμης ἐμειδιάσσε πικρῶς, καὶ λαθῶν μικρὰν μάχαιραν ἀπὸ τὴν γωνίαν ἠνοιξε τὸ σκέπασμα τοῦ μικροῦ κιβωτίου.

— Καλὴ μου Θηρεσία, εἶπεν εἰς τὴν σύζυγόν του, δὲν εἶσαι καμωμένη νὰ μὴ λέγῃς τὴν ἀλήθειαν. Καὶ λαθῶν τὸ κλειδίον ἠνοιξε τὸ γραφεῖον.

Ἡ κόμησσα ἔμεινεν ἐν τοσοῦτῳ καταβεβλημένη εἰς τὸ θρανίον τῆς, μόλις διὰ τοῦ βλέμματός παρακολουθοῦσα τὰ κινήματα τοῦ συζύγου τῆς.

Δὲν ἐχρειάσθη πολλὴ ὥρα διὰ νὰ φθάσῃ ὁ κόμης ὅπου ἠθέλεν. Ἡ χεὶρ του ὑπῆγε κατ' εὐθείαν εἰς τὸ μυστήριον τῆς ζωῆς ἢ τοῦ θανάτου· εὔρε τραπεζογραμμάτιον χιλίων φράγκων.

Ἐκ περιουσίας πολλῶν ἐκατομμυρίων, αὐτὸ μόνον ἔμεινεν εἰς τὸν Ῥωμαῖον πρίγκιπα !

Ὅταν ἤγγισεν ἐκεῖνο τὸ χαρτίον τὸ ὁποῖον θὰ ἐχρησίμευεν εἰς ὑποστήριξιν ὀλιγομέρου ὑπάρξεως, ὁ κόμης ἐστράφη σπουδαίως πρὸς τὴν κόμησσαν ἠτένισαν καὶ οἱ δύο ἀλλήλους καὶ ἐτριγύξαν τὰς χεῖράς

των χωρίς νὰ προφέρωσι λέξιν. . . Καί ἐπί πάντα λεπτά τῆς ὥρας δὲν ἤκούετο εἰς τὸ δωμάτιον παρά ὁ χαρμόσυτος θόρυθος τῆς ὁδοῦ, ὅτε ἡ γλυκεῖα φωνή των παιδίων ἦλθε νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς σκηνῆς ταύτης.

— Ἐμποροῦμεν νὰ ἐλθωμεν, καπαῖ ἡρώτησεν ὁ Παῦλος καὶ ἡ Μαρία.

Καὶ πρὶν λάθωσιν ἀπάντησιν, καὶ οἱ δύο εὐρέθησαν εἰς τὸ δωμάτιον.

Ὁ κόμης ἐκλείσει ταχέως τὸ γραφεῖον, ὁ Παῦλος ἠτένεσε φρίστων τὸν πατέρα του, καὶ ἡ Μαρία ἀφῆκε φωνὴν ὀξείαν ἰδοῦσα τὴν μητέρα τῆς λειποθυμήσαν . . .

Β'. Τελευταία προφύλαξις.

Μετὰ μίαν ὥραν ὁ κόμης διέτρεχε ταχέως τὴν ὁδὸν διευθυνόμενος εἰς τὴν μεγάλην λέτχην τοῦ Grammont. Ἐκεῖ μετέβαινε καθ' ἑκάστην διὰ νὰ μάθῃ εἰδήσεις τῆς πατρίδος του, ν' ἀναγνώσῃ τὰς ἐφημερίδας καὶ νὰ ἐνασχοληθῇ εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν.

Τὴν ἑσπέραν ἐκείνην ἐσκόπευε νὰ γράψῃ τὴν διαθήκην του.

Οἱ λύχνοι ἦσαν ἀνημμένοι ὅτε ὁ Ἀμβρόσιος εἰσῆλθεν εἰς τὰς αἰθούσας, καὶ ἡ ἀπροσδόκητος λάμψις τῶν φώτων συνετέλεσε καὶ αὐτὴ νὰ ἀναβῇ ὅλον τὸ αἷμα εἰς τὴν κεφαλὴν του.

Ἐκάθησε πλησίον τραπέζης καὶ ἔγραψε πρῶτον τὸ ἐπόμενον γράμμα

« Πρὸς τὴν ἐξοχότητά του, τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν.

» Κύριε ὑπουργέ.

» Καταφυγὼν πρὸ δύο ἐτῶν εἰς Παρισίους, ἐδυνάμην νὰ ζητήσω τὴν βοήθειαν τὴν ὁποῖαν ἡ Γαλλία » δίδει εἰς τοὺς πρόσφυγας· δὲν τὴν ἐζήτησα ὅμως, » διότι ἀπεστρέφετο τοῦτο ὁ χαρακτήρ μου· ἀλλ' ἀποθνήσκων ἔχω χρέος πρὸς τὴν οἰκογένειάν μου » διὸ ἔχω τὴν τιμὴν νὰ συστήσω τὴν σύζυγον καὶ » τὰ τέκνα μου εἰς τὴν εὐμένειαν τῆς Γαλλικῆς κυ- » βερνήσεως.

Κόμης ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ Β *** »

Μετὰ ταῦτα ἔγραψε καὶ τὸ ἐξῆς

« Ὑγίαινε, φιλότατη μου Θερεσία, . . . Ὑγίαινε, Παυλέ μου, . . . Ὑγίαινε, κόρη μου, σὰς ἀσπάζομαι τὸ τελευταῖον. Στείλετε τὴν ἐγκλειστον ἐπιστολὴν κατὰ τὴν ἐπιγραφὴν. Μὴ λησμονήσετε τὸ ὄνομα τὸ ὁποῖον φέρετε, καὶ φροντίσατε νὰ μὴ κατηγορηθῶσι κανένα διὰ τὸν θάνατόν μου.

« ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ ».

Καὶ δυὲς εἰς τὸ ταχυδρομεῖον καὶ τὰ δύο αὐτὰ γράμματα διευθύνθη πρὸς τὰ Ἡλύσια.

Γ'. Συνάντησις.

Διατί ὁ δυστυχὴς ὅστις κρύπτει ὑπὸ τὸ ἐνδυμά του τὸ πυροβόλον διὰ τοῦ ὁποῖου μέλλει νὰ αὐτοχειρισθῇ, δὲν φέρει ἐπὶ τοῦ προσώπου του γεγραμ-

μένην τὴν τρομερὰν αὐτὴν ἀπόφασιν; Πῶς ἡ φροσιογνωμία, ἡ προσωπία αὐτῆ τοῦ πολιτισμένου ἀνθρώπου, τρεῖ μέγαι τέλους τὴν ιδιότητα τῆς ὑποκρίσεως καὶ τοῦ ψεύδους; Πῶς τέλος πάντων ὁ κόμης Ἀμβρόσιος διήλθε μεταξὺ τοσούτου πλήθους χωρίς κανεὶς νὰ ἀναγνώσῃ ἐπὶ τοῦ μετώπου του ταῦτα

« Οὗτος ὁ ἀνθρώπος ὁ πλήρης ζωῆς καὶ ὑγείας, ὁ στολισμένος ὡς δι' ἑορτὴν, ὑπάγει νὰ φανευθῇ ὑπὸ δένδρον, ὄχι μακρὰν τοῦ περιπάτου τούτου! »

Καὶ ὅμως μεταξὺ τοῦ ἀδιαφόρου καὶ τυφλοῦ τούτου πλήθους εὐρέθη τις, ὅστις παρατήρησε τὸν κόμητα . . . Μικρὸς τις γέρον ὀφθαλμοῦς ἔχων Δυγκέως, παρειὰς ἰσχνὰς καὶ ἐρρυτιδωμένας, τὸν εἶχεν ἀκολουθήσει ἱκανὴν ὥραν. Ὅτε δὲ εἶδεν αὐτὸν στραφέντα πρὸς ἀριστερὰ καὶ μακρυνθέντα ἀπὸ τὴν κοινὴν ὁδὸν, τὸν ἐπλησίασε καὶ εἴλκυσε τὴν προσοχὴν του κατὰ πρῶτον . . . ἀλλ' ὁ κόμης ἐστράφη μετὰ σπουδῆς εἰς τὸ δεξιὸν μέρος . . . καὶ ὁ γέρον ὁμοίως ἐστράφη εἰς τὸ αὐτό . . . Ὁ κόμης ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ἀριστερόν . . . καὶ ὁ γέρον ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ἀριστερόν . . . Ὁ κόμης ἔτρεξεν εἰς σκοτεινὴν πάροδον, καὶ ὁ γέρον ἔτρεξεν ἐκεῖ ἔτι ταχύτερον . . . Τότε ὁ κόμης ἰδὼν ὅτι ἐπίτηδες ἐγένοντο ταῦτα, ἐστάθη, παρατήρησε τὸν γέροντα κατὰ πρόσωπον καὶ ἡρώτησε

— Ποῖος εἴσθε;

— Εἶμαι ἡ πρόνοιά σας, ἀπεκρίθη ὁ γέρον μετὰ γλυκεῖαν φωνήν. Εἶμαι ἀγγρεπνος διὰ σὰς ἀπὸ τὸ πρῶν, Κ. κόμη!

— Εἶναι τρελλός, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Ἀμβρόσιος, καὶ ἐπροσπάθησε νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τὸν ἀγνωστον. Ἀλλ' αὐτὸς τὸν ἠκολούθησε μετὰ πλειοτέραν ἔτι ἐπιμονήν.

— Ἐγὼ μᾶλλον εἶμαι τρελλός, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ κόμης, μὴ συλλογισθεὶς ὅτι εἶναι ἐπαίτης.

Καὶ λαθὼν ἐν τῶν τελευταίων χροσῶν νομισμάτων του ἀπὸ τὸ θυλάκιόν του τὸ ἐπρόσφερεν εἰς τὸν γέροντα.

Ὁ γέρον ἔσεισε μειδιῶν τὴν κεφαλὴν καὶ ἀπέβαλε τὸ χρυσοῦν νόμισμα.

— Ἐγὼ εἰς ἐναντίας θέλω νὰ σὰς δώσω χρυσόν! . . . εἶπε μετὰ φωνὴν βαθεῖαν καὶ μετὰ ἀλλόκοτον μειδίαμα . . . Ἐν θέλετε νὰ μάθετε ποῦ ἀνακτᾷ τις τὴν περιουσίαν του ἀφοῦ τὴν ἔχασεν ὅπως σεῖς, ἀκολουθήσατέ με ὅπως σὰς ἠκολούθησα· ὀλίγον δρόμον ἔχομεν. Εἰς τί δὲν προσκολλᾶται ὁ ναυαγῶν; . . .

Αἴσιον προαίσθημα ἐγεννήθη εἰς τὴν καρδίαν τοῦ κόμητος, καὶ ἠκολούθησε τὸ φάντασμα τὸ ὁποῖον τὸν ἀνεκάλει εἰς τὴν ζωὴν . . .

Δέκα ὥραι ἐσήμαναν . . . ἰσυχία διεδέχτο τὴν τύρβην, σιωπὴ τὸν θόρυθον, καὶ ὕπνος τὴν κίνησιν.

Ἡ σκιὰ ἐγένετο πυκνότερα περὶ τὸν κόμητα καὶ τὸν μυστηριώδη σύντροφόν του, καὶ τοῦτο ἤρκει εἰς τὸ νὰ καταπλήξῃ τὴν φαντασίαν ἀνθρώπου ἐτοιμαζομένου εἰς θάνατον. Ἀφ' οὗ ἐπεριπάτησεν ὁ γέρον τέταρτον τῆς ὥρας προπορευόμενος τοῦ κόμητος, ἐστάθη ἔμπροσθεν ὡραίας οἰκίας μεταξὺ δένδρων καὶ ἐν μέσῳ δύο οἰκοπέδων, ἧτις ἐφαίνετο ἀκαταίκτης.

— Τί είναι αὐτή ἡ οἰκία ; ἤρώτησεν ὁ κόμης.

— Εἶναι ἡ *Ανώνυμος οἰκία*, ἀπεκρίθη ὁ ἄγνωστος. Παρατηρήσατε τὴν θέσιν τῆς καὶ ἰδέτε τί θὰ κάμω, ἐπρόσθεσε μυστηριωδῶς· διότι δύνασθε νὰ ἐργασθε εἰς τὸ ἐξῆς μόνος ἀνευ ἐμοῦ.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὤθησε μικρὸν καὶ ἀφανὲς ἐλατήριον, καὶ ἠνοίχθη ἡ θύρα ἀνευ κράτου· ἀμυδρὸν φῶς ἐφάνη λάμπον ὑπὸ τὸ περιστύλιον "Ἄν ὁ κόμης ἦτο δειλὸς βεβαίως δὲν θὰ ἐπροχώρει ἀνευ προφυλάξεων. Ἄλλ' ὅσῳ πλέον τρομερὰ καὶ ζοφερὰ ἦτο μία τις περίστας, τόσοσόν τὸν ἐθέληεν.

Ἠκολούθησε λοιπὸν ἀδιστακτικῶς τὸν ἄγνωστον, ἐνῶ ἡ θύρα ἐκλείσθη ὀπισθεν αὐτῶν.

— Ἀναβῆτε τώρα, εὐγενέστατε, εἶπεν ὁ γέρον, δείξας τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος, καὶ ἐγχειρίσας εἰς τὸν κόμητα εἰσιτήριον πράσινον μὲ κόκκινον ἀριθμὸν.

Ὁ κόμης ἀνέβη εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα καὶ εἶδεν ὅτι τὰ προαισθηματὰ του δὲν τὸν ἠπάτησαν.

Εὐρίσκατο εἰς κρυφὴν οἰκίαν παιγνιδίου. Τότε ἐνόησε καὶ τὴν συνάντησιν καὶ τὴν πρόσκλησιν τοῦ γέροντος. Ἐνθυμήθη ὅτι πρὸ πολλοῦ ἔβλεπεν αὐτὸν ὀπισθεν του εἰς τὴν λέσχην τοῦ Grammont, καὶ καλοσυλλογισθεὶς ἐνθυμήθη ὅτι τὸν ἀπῆντα δύο ἔτη εἰς τὸ ἀρχαῖον ξενοδοχεῖον Frascati, ὅπου καὶ οἱ δύο ἐσύχναζον τότε.

Ὅτε εἶδε τὴν καλῶς κεκλεισμένην καὶ καλῶς φωτισμένην ἐκείνην αἴθουσαν καὶ τὸν μέγα πράσινον τάπητα ἐφ' οὗ ἐγύριζεν ἀθορόβως ἡ ἐγκληματικὴ ρουλέττα, περὶ ἣν ἴσταντο ὄχροι καὶ σιωπηλοὶ πενήκοντα περίπου ἄνθρωποι, ἐπλατύνθη ἡ καρδιά του ὡς ἀνθρώπου ἀνακαλουμένου εἰς τὴν ζωὴν· τὸ μεγαλῆτερον πάθος του, τὸ τοῦ παιγνιδίου, σθεσθὲν πρὸ ἐξ ἑτῶν, ἐξήφθη διὰ μιᾶς, καὶ ἀπορῶν ἐσυλλογίζετο, πῶς ἡ ἰδέα αὐτῆ δὲν ἐγεννήθη τόσοσόν καιρὸν μόνῃ τῆς εἰς τὴν κεφαλὴν του.

Δ'. Ἡ ἀνώνυμος οἰκία.

Ἡ οἰκία αὐτὴ ἦτο πλουσίως διασκευασμένη· ἐπαιζοῦν δὲ συγχρόνως εἰς τρεῖς αἰθούσας· εἰς μὲν τὴν πρῶτην βουλίδε καὶ βίσι, εἰς δὲ τὴν δευτέραν βιλλιάρδον, καὶ εἰς τὴν τρίτην ρουλέτταν. Ἐν περιπτώσει δὲ ἀστυνομικῆς ἢ ἄλλης ὑπάπτου ἐπιτήξεως, ἡ τρίτη αἴθουσα ἐρράσσετο ταχέως διὰ ξυλίνου παραπετάσματος, καὶ οἱ παίζοντες ἔμενον ὡς ληστὰς εἰς τὸ σπήλαιον αὐτῶν· ὅθεν ἐφαίνεται μόνον ἐντυμῶς συναναστροφή, ἐνασχολουμένη εἰς ἀθάνα παιγνιδία.

Ἡ γενικὴ ὄψις τῶν αἰθουσῶν ἦτο σοβαρὰ καὶ αὐστηρά· θὰ ἐνόμιζε τις ὅτι εὐρίσκατο εἰς συνέλευσιν κουακέρων ἢ πουριτάνων, ἐάν δὲν ἔβλεπε τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον κατακλύοντα τὸν πράσινον τάπητα. Ἡ σιωπὴ διεκόπτετο ἀπὸ μόνους τοὺς ψιθυρισμοὺς τῶν χαρτοπαικτῶν καὶ τὴν φωνὴν τοῦ προσεζάρχοντος τραπέζιτου. Ταῦτα ἔβλεπέ τις κατὰ πρῶτον. Ὁ κόμης Ἀμβρόσιος παρατήρησε τὸ ξηρὸν καὶ ἀξιοπρεπὲς πρόσωπόν του . . . Εἶχε γνωρίσει αὐτὸν ἄλλοτε, πρὸ τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν κοινῶν παιγνιδίων. Ἐκαμὲ δὲ

τὴν αὐτὴν παρατήρησιν καὶ διὰ τοὺς τρεῖς βοηθοὺς του τοὺς καθήμενους ἀντικρὺ καὶ πλησίον του, καὶ τῶν ὁποίων αἱ χεῖρες φέρουσαι μικρὰ πτυάρια διμοίραζον ἢ ἐσύναζον τὸ χρυσίον μὲ ἐπιτηδειότητα ἀποδεικνύουσαν μακρὰν πείραν.

Αἱ λεπτομέρειαι αὐταί, αἵτινες ὀλίγον θὰ ἐπέσυρον τὴν προσοχὴν τοῦ κόμητος εἰς κοινὴν οἰκίαν, καὶ τὰς ὁποίας χιλιάκις εἶδεν ἄλλοτε χωρὶς νὰ προσέξῃ, ἐγοήτευσαν αὐτὸν σήμερον εἰς ἄκρον μετὰ ἐξ χρόνων λήθην, εἰς αὐτὴν τὴν ἀνώνυμον οἰκίαν, εἰς τὴν ὦραν ἐκείνην τῆς νυκτός, εἰς τὸ τέλος τοῦ ἐρήμου ἐκείνου περιπάτου, ὑπὸ τὴν ἐπιφύρην τοῦ τρόμου καὶ τῆς τύψεως τῆς συνειδήσεως τῶν ὁποίων ἔβλεπε τὴν εἰκόνα εἰς ὅλα τὰ πρόσωπα τόσοσόν εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ μυστήριον εἶναι ἡ μεγίστη τῶν δυνάμεων εἰς τὸν κόσμον, καὶ ὅτι ὁ ἀπηγορευμένος καρπὸς εἶναι πάντοτε καὶ ὁ μᾶλλον ἐπιθυμητός.

Ὡς καὶ τὰ παραμικρότερα πράγματα τοῦ παιγνιδίου εἶχον ἀπερίγραπτον θέλητρον διὰ τὸν κόμητα Ἀμβρόσιον . . . Ἡ ρουλέττα, ὄργανον καὶ εἰκὼν τῆς τύχης, οἱ ἀριθμοὶ, οἱ ἐπὶ τοῦ τάπητος χαρακτῆρες καὶ τὰ χρώματα, οἱ χάλκινοι κλάδοι τῶν ὁποίων ἡ ἀδιάκοπος στροφὴ ζαλίζει τὸν ἄνθρωπον, ἡ μικρὰ ἐλεφαντίνη σφαῖρα, ἡ πετῶσα ἀπὸ τῆς μιᾶς θέσεως εἰς τὴν ἄλλην ἕως οὐ νὰ σταθῇ εἰς τὴν θέσιν τοῦ εὐτυχοῦς ἐκ τῶν παιζόντων, ὅλα αὐτὰ ἤρεσκον εἰς τὸν κόμητα ὡς παλαιὰ γνωριμία . . . καὶ γισθάνετο ἀναγεννώμενον τὸ ἀρχαῖον πάθος του μὲ ὅλην τὴν ἀγνότητα πρώτου ἔρωτος.

Οἱ μὲν ἡμίσεις ἐκ τῶν παιζόντων ἐκάθηντο γύρω τῆς τραπέζης, οἱ δὲ λοιποὶ ἐπεριπάτουσαν πλησίον αὐτῶν, ὡς φρόνιμοι ναῦται, παρατηροῦντες τὸν καιρὸν πρὶν ἀποφασίσωσι νὰ ἄρῳσι τὴν ἄγκυραν, καὶ μόνον ἐνόησε ἐστοιχηματίζον ὀλίγα διὰ νὰ μετρήσῃσι τὸ βάθος τοῦ βαράθρου καὶ νὰ συμβουλευθῶσι τὸν ἀνευσι τῆς τύχης

Ὁ κόμης ἐμειδίασε μειδίαμα χαρᾶς ἴσως δὲ καὶ ἀμίλλης ἀνευρὸν τοὺς τύπους ὅλους τῶν χαρτοπαικτῶν τοὺς ὁποίους εἶχε γνωρίσει ἄλλοτε· πρῶτον τὸν ἀληθῆ χαρτοπαίκτην, τὸν χαρτοπαίκτην εἰς τὸν ὁποῖον ἀνεγνώριζεν ἑαυτὸν, ὄχρον, σιωπηλόν, σκεπτικόν, ἀκίνητον ἔμπροσθεν τῆς ρουλέττας, ἀκολουθοῦντα μὲ φλογερὸν ὀφθαλμὸν τὴν σφαῖραν, καὶ θέτοντα ἀλληλοδιαδόχως τὴν ζωὴν ὁμοῦ μὲ τὸ χρυσίον του ἐπὶ παντός χρώματος καὶ ἐπὶ παντός ἀριθμοῦ . . . μετὰ ταῦτα τὸν δειλὸν καὶ ἀναποφασιστὸν, στοιχηματίζοντα δι' ὅλης τῆς νυκτός ἐπὶ χαρτίου, τοῦ ὁποῖου φαντάζεται ὅτι θὰ σταματήσῃ ἐπὶ τέλους τὰς περιπετείας, ἔπειτα τὸν ἐπίμονον χαρτοπαίκτην, ὁ ὁποῖος προσκολλᾶται εἰς ἓνα ἀριθμὸν καὶ ἀδιάκοπος στοιχηματίζει ἐπ' αὐτοῦ ἕως οὐ νὰ ἐξαντληθῶσιν ἅλλαι οἱ πόροι του . . . μετὰ ταῦτα τὸν φιλόσοφον, χαρτοπαίκτην, πιστεύοντα ὅτι ἡ τύχη ἐρχεται μὲ τὴν μεταβολὴν, καὶ μεταβαίνοντα ἀπὸ τὸ μαῦρον εἰς τὸ κόκκινον . . . τέλος πάντων τὸν φαντασιοκόπου χαρτοπαίκτην, ὅστις περιμένει πρὸ χρόνων τὸ θαυμάσιον παιγνίδιον τὸ ὁποῖον θὰ τὸν καταστήσῃ πλούσιον! . . .

Ἄλλ' ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἤναψε περισσότερο τὴν φαντασίαν τοῦ κόμητος, ἦτο ἡ θαυμασίη τῶντι ἀπάθεια τῶν παίζοντων, θαυμασιωτέρα εἰς τὸ κρῦριον παιγνίδιον· λάτρι τῆς τύχης, τῆς τυφλῆς καὶ κωφῆς καὶ ἀλάλου αὐτῆς θεᾶς, ἐκεῖνοι οἵτινες εἶχον ἀφήσει εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας ταύτης καὶ τὴν αἰδῶ καὶ τὴν ἀξίαν των, ἐφάνοντο διχμεριζόμενοι τὰ προσόντα τοῦ τραγεροῦ εἰδώλου των . . . Ἦτο ἀδύνατον γὰρ καταλάβῃ τις εἰς καμμίαν φυσιογνωμίαν συγκίνησιν χαρᾶς ἢ λύπης, εὐχαριστίας ἢ ὀργῆς . . . Ἐκαστος ἐλάμβανε τὸ χρυσίον ψυχρῶς ὅπως καὶ τὸ ἐξήριπτεν. Ἐνόμιζέ τις ὅτι ἦσαν συνωμόται τῶν ὁποίων τὸ σύνθημα ἦτο ΣΙΩΠΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΠΟΙΗΣΙΣ ! Ὅλοι αἱ καιωνικαὶ τάξεις εὐρίσκοντο ἐκεῖ φύρδην μίγδην . . . Ὅτε εἰσῆλθεν ὁ κόμης εἶδεν ἀνθρώπους τιμωμένους εἰς τὸν κόσμον, ἐγκρίτους πάσης ἡλικίας, νέους ἀνήκοντας εἰς γνωστοτάτας οἰκογενείας . . . καὶ πλησίον αὐτῶν τὰ ἀγενῆ ἐκεῖνα πρόσωπα, τὰ ὅποια κανεὶς μὲν δὲν γνωρίζει, ἀνευρίσκει ὅμως πανταχοῦ, ὡς στύλους ἀκινήτους τῶν χαμηλυπεύων, ὡς ἀφρὸν δικσκορπισθέντα ἀπὸ τὴν ἀταξίαν, τὴν ἀσέλγειαν καὶ τὸ ἐγκλημα . . . ἀνθρώπους λέγω ἀστέγους, ἀνευ ἐπαγγέλματος, ἀνευ τιμῆς, ζητοῦντας ἀπὸ τὴν τύχην τὸ τίμημα ἐνός γεύματος ἢ τὰς εὐχαριστίας μίας νυκτός, πατέρας οἰκογενείας παλαίοντας πρὸς τὴν ἀπελπισίαν, τὴν πτωχείαν καὶ τὴν ἐντροπήν, ἀγνώστους σώζοντας μὲν ἔτι λείψανον τιμῆς, καλύπτοντας ὅμως αὐτὸ μὲ πᾶν εἶδος ὑποκριτικοῦ ἐνδύματος, τοχογλύφους αἰσχροὺς παίζοντας νύκτα καὶ ἡμέραν, κτλ. Καὶ ὅμως οὗτοι οἱ ἀνθρώποι οἱ τὸσον ἀνόμοιοι πρὸς ἀλλήλους, ἐκάθητο ἀνευθροιάστως εἰς τὴν αὐτὴν τράπεζαν. Ὁ δικαστὴς παρεκάθητο εἰς τὸν τυχοδιώκτην, τὸν ὅποιον εἶχε καταδικάσει τὴν προτεραίαν. Ὁ τραπεζίτης ἠκολούθει τὸ παιγνίδιον τοῦ κλέπτου, ὅστις θὰ ἐκλεπτεν ὅταν ἐξήρχετο τὸ χαρτοφυλάκιόν του . . . Συνένοχοι καὶ σύντροφοι εἰς τὸ παιγνίδιον, οἱ ὅποιοι δὲν θ' ἀνεγνωρίζοντο τὴν ἐπαύριον. Ἀνθρώποι ἀκατονόμαστοι, ὡς ἡ οἰκία εἰς ἣν συνῆλθον ἐπὶ τινος ὥρας ! . . .

Ὁ χαρτοπαίκτης εἰς τὸν ὅποιον ἡ τύχη ἐφάνετο εὐνοϊκῆ, ἐδέχετο τὴν εὐνοϊαν χωρὶς κἂν νὰ δεικνύη εὐχαριστίαν, ὡς ἂν ἐπροσποιεῖτο ὅτι δὲν τὴν ἐλαθε διὰ νὰ λάβῃ καὶ ἄλλην. Ὅστις δὲ ἀπετύγχανε, καὶ ἂν ἡ ἀποτυχία ἦτο θανάσιμος, ἐπιπτεν ὡς ῥωμαῖος μονομάχος εἰς τὸ στάδιον, ἀνευ δακρύων, ἀνευ ψιθυρισμοῦ καὶ προσπαγορεύων τὸν Κεῖσαρ ! . . .

Προσθέσατε εἰς ταύτην τὴν εἰκονογραφίαν τὸν κρότον τοῦ χαλκίνου κυλίνδρου στρεφομένου περὶ τὸν ἄξονά του, τὸ τρίξιμον τῆς ἐλεφαντίνης σφαίρας πιπτούσης συνεχῶς εἰς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν θέσιν, τὸν μεταλλικὸν ἦχον τοῦ ἀργύρου καὶ τοῦ χρυσίου, τὸν ξηρὸν βῆχα γέροντός τινος καταπεπονημένου ἀπὸ τὰς ἀϋπνίας, τὰ βραδέα καὶ διακοπτόμενα βήματα ἄλλου πρσπερχομένου εἰς τὸ δωμάτιον ὅπως σύννοος, τὸ συνεχές σημεῖον τὸ ὅποιον ἐδίδεν ὁ σκοπὸς ὁ φυλάσσειν εἰς τὴν ἐξωτερικὴν θύραν, καὶ τὸν φόβον ὄλων ὁσάκις ἐτριζεν ἀνοιγομένη . . . τέλος τὴν ἀδάμαστον ταύτην φωνὴν τοῦ τραπεζίτου·

— Βάλλετε, Κύριοι εἰς τὸ παιγνίδιον, . . . *E-Ca-lan d. l. l. . .* δὲν ἔχει πλέον; καὶ θὰ ἐννοήσετε τὴν ζάλην ἢ ὅποιαν κατέλαβε τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἀμβροσίου, καὶ τὴν ὀρμὴν μὲ τὴν ὅποιαν ἐκάθηται ἐμπροσθεν τῆς ρουλέτας ! . . .

Ἡ ἠθικὴ αὕτη ἐπανάστασις ἦτο τὸσον τελειᾶ, ὥστε ἐλησημόνησε καὶ τὴν κηταστροφὴν του, καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ αὐτοχειρισθῇ, καὶ τὰ δύο ὀλέθρια γραμμὰτά του, καὶ μόλις ἡ ἐνθῦμησις τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων του ἐπανήρχετο εἰς τὴν μνήμην του ὡς ὑπὸ νέφος.

Ε'. Πάθος ἐξεγερθέν.

Παρωμοιάσαν τινες πρὸς τὴν θάλασσαν ὅλα τὰ μεγάλα καὶ βαθέα, τὰ ἄστατα καὶ ἀκατάληπτα. Τὸ παιγνίδιον ἴσως εἶναι ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἄξιον τῆς τοιζύτης παρωμοιώσεως. Εἶναι τῶντι ὡκεανὸς ἀγανῆς, ἔχων ὅλας ἐκεῖνας τὰς ιδιότητας.

Εἶναι ἀτελεύτητον, διότι εἶναι ἡ τύχη.

Πρὸς τοὺς ἔχοντας ψυχρὸν καὶ καινὸν χαρακτῆρα, τὸ παιγνίδιον εἶναι εἶδος συνήθους καὶ διασκεδαστικοῦ περιπάτου, γινομένου ἐντὸς στενοῦ καὶ ὀρισμένου διαστήματος, εἰς παράλιον ἀνευ κυμάτων καὶ βράχων· ἀλλὰ πρὸς τὴν καρδίαν τὴν φλογερὰν, τὴν περιεργὸν καὶ τὴν τολμηρὰν, εἶναι θάλασσα ἀβαθῆς, πολυκύμων καὶ ἀπέραντος.

Κατὰ πρῶτον εἶναι γαληνιαία καὶ γελόεσσα· προσποιεῖται τὴν νεκρὰν ἢ τὴν κοιμωμένην διὰ νὰ ἐλκύσῃ τοὺς πλέον δειλοὺς· κινεῖ ἡρέμα ὑπὸ κυανοῦν οὐρανὸν τὰ μελανὰ καὶ λαμπυρίζοντα κύματά της, καὶ ἐκβάλλει ἀπὸ τὸ στῆθος ψιθυρισμοὺς, φωνὰς μυστηριώδεις, ἄσματα σειρῆος· γλυκέα καὶ μεμακρυσμένα, τὰ ὅποια ἀκούεις μὲ εὐχαρίστησιν ὥστε λησμονεῖς ὅτι τὸ κύμα σὲ παρασύρει. Ἀλλὰ ἄσες νὰ νανουρισθῆς ὀλίγον ἀπὸ τὰ ἀπατηλὰ ταῦτα κύματα, ἄσες νὰ σὲ παρασύρῃ τὸ ἀνεπαίσθητον αὐτὸ ρεῦμα καὶ θὰ ἐξυπνίσῃς αἰφνης μεταξὺ τρικυμίας· δὲν εἶναι πλέον καιρὸς νὰ ὑπάγῃς εἰς τὸ πλοῖον. Ἴδοὺ ἡ θύελλα φέρουσα σκάπη, καὶ ἀστραπὰς, κύματα καὶ ἀνέμους. Πρέπει νὰ δεχθῆς τὴν πάλιν καὶ νὰ ἀνθέξῃς ἕως εἰς τὴν κρίσιμον ὥραν, καθ' ἣν ὁ ἀνεμος ἢ θὰ σὲ καταποντίσῃ ἢ θὰ σὲ ρίψῃ εἰς ἀγνωστον λιμένα.

Μακάριος ὅστις θεωρήσῃ ὑπερβολικὴν τὴν περιγραφὴν ταύτην ! θὰ εἰπῇ ὅτι δὲν ἐγνώρισεν τὰς θυέλλας τοῦ παιγνιδίου.

Ἄλλ' ὁ κόμης Ἀμβρόσιος τὰς ἐγνώριζεν ὑπὲρ πάντα ἄλλον. Ἡ παράβολος καὶ ἐμπαθὴς αὕτη φύσις εἶχεν ἀρεθῆ ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας εἰς τὴν τρικυμίαν· καὶ ἐδοκίμαζε τὴν στιγμὴν ἐκείνην αἰσθήματα ὅμοια μὲ τὰ τοῦ ναύτου, ὅστις βλέπει ἐκ νέου τὸν ὡκεανὸν μετὰ μακρὰν καὶ σκληρὰν φυλάκισιν εἰς τὴν ξηρὰν.

Καθὼς δὲ συμβαίνει σχεδὸν πάντοτε, (ἀγνοῶ διὰ ποίας ἀλλοκότου συμπτώσεως) ὁ κόμης, ὅστις ἠδύνατο γὰρ ἐξαντλήσῃ διὰ μιᾶς ὅλους τοὺς πόρους του,

ἐκέρθητε κατὰ πρότερον πολλάκις, καὶ ἐντός τινων λεπτῶν ἔδεκαπλασίασε τὰ χρήματά του.

Ἀπο ἐκείνης τῆς στιγμῆς, ἡ φαντασία του ἐπλαγήθη, καὶ ἐγάθη διὰ παντός . . .

Ἡ τρομερὰ αὕτη ἰδέα, ἡ αἰωνία αὕτη ἀπάτη ὄλων τῶν ἀπληπισμένων χαρτοπαικτῶν λεγόντων: « Δὲν ἔχω τίποτε νὰ χάσω, καὶ ἡμπορῶ νὰ κερδήσω πολλά », τὸν παρέσυρεν ἀκατασχέτως εἰς τὸ βάραθρον. Ὁ δαίμων τοῦ παιγνιδίου, ὡς ἂν ἠθελε νὰ τὸν δουλώσῃ καλῆτερα, τὸν ἀρῆκε νὰ κερδήσῃ κατὰ συνέχειαν δι' ὅλης τῆς νυκτός: εἶδε τὸ ἀργύριον σωρευόμενον καὶ πολλαπλασιαζόμενον εἰς τὰς χεῖράς του. Οἱ προληπτικοὶ χαρτοπαίκτηι δὲν ἐτόλμων νὰ στοιχηματίωσιν ἐναντίον του, ἐνῶ οἱ τολμηρότεροι τὸν ἠκολούθουν διὰ νὰ κερδήσωσιν.

Ἐνθάρρυνθεις ἀπὸ τοσαύτην ἐπιτυχίαν ἔλαβε τέλος ὄλον του τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἔθεσε διὰ μιᾶς εἰς τὴν μαύρην.

Ἄλλ' ἔχασε.

Ψιθυρισμὸς ἀπορίας ἐκυκλοφόρησεν εἰς τὴν αἴθουσαν, καὶ ὁ τραπέζιτης ἀτάραχος ὡς ἄνθρωπος λαμβάνων ὀπίσω τὰ ὀρειλόμενα, ἔσυρε μὲ τὸ πτυάριόν του ὅλα τὰ χρήματα τοῦ κόμητος.

Πᾶς ἄλλος πλὴν τοῦ Ἰταλοῦ θὰ κτεθάλλετο ἀπὸ τὴν εὐτυχίαν ταύτην, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἴδιος θὰ ἐπάθαινε τοῦτο εἰς ἄλλας περιστάσεις.

Δὲν τῷ ἔμενον οὔτε ἐν νόμισμα διὰ νὰ ἀνεγείρῃ τὸ λαμπρὸν οἰκοδόμημα, τὸ ὁποῖον εἶχεν οἰκοδομήσει μὲ τὴν φαντασίαν του.

Νέον καὶ τεράστιον ἀποτέλεσμα τοῦ πάθους: τὸ ὁποῖον ἀνηγείρετο εἰς τὴν ψυχὴν του! Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ὑπὲρ ποτε καταστραφείς, δὲν ἀνεπόλησε τὴν ἰδέαν τῆς αὐτοχειρίας: τὸ νῆμα τὸ ὁποῖον τὸν συνέδεον εἰς τὴν ζωὴν, ἦτο τόσον στερεώτερον ὅσον ἦτο φαντασιώδης. Ὁ χαρτοπαίκτης, ἀπὸ κατεπάτησε τὰ αἰσθήματα καὶ πατρὸς καὶ συζύγου, κατεπάτησε καὶ τὸ αἶσθημα τῆς ἀξίας τοῦ μεγιστάνος: ἐσυλλογίσθη ὀρεκτὴν ὥραν καὶ μὲ μέγιστην ἀταραξίαν, μὲ πᾶσαν τρόπον ἐδύνατο νὰ κερδήσῃ ἐν ἑκατομμύριον: δὲν ἠβελεν ὀλιγώτερα. Μετὰ ταῦτα ἐσηκώθη ὡς νὰ συνέλαβε λαμπρὰν ἰδέαν: εἶδεν εἰς τὸ ὥρολόγιον, τοῦ ὁποίου ὁ ὠροδείκτης ἐδείκνυεν ἑπτὰ ὥρας, ἐξῆλθε καὶ ἔτρεξεν εἰς τὴν οἰκίαν του.

ΣΓ'. Τὸ τελευταῖον παιγνίδιον.

Μετ' ἀνεξήγητον ἀγωνίαν ἣτις κατεσπάραξε τὴν κόμησον ὀλόκληρον νύκτα μετέβη εἰς τὸ δωμάτιόν της: φαίνεται λοιπὸν ὅτι δὲν εἶχε λάβει τὸ τρομερὸν γράμμα. Ὁ Ἀμβρόσιος ἐθεθαυώθη δι' ἐνός βλέμματός: ὅτι αἱ διαθέσεις τῆς γυναικὸς του δὲν εἶχον μεταβληθῆ. Ἦτο μόνη εἰς τὸν θάλαμόν της μὲ τὸν Παῦλον καὶ τὴν Μαρίαν. Μόνη; Ὡ! ὄχι. Μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν τέκνων της ὑπῆρχε φάντασμα τὸ ὁποῖον μόνον ἐκείνη εἶδεν: τὸ φάντασμα τῆς πτωχείας. Ἡ ταλαίπωρος μήτηρ εἶδεν τὸ ἄγρον αὐτὸ καὶ ἰσχνὸν καὶ γυμνὸν φάντασμα πλησιάζον πρὸς τὰ τέκνα της, καὶ ἀρπάζον αὐτὰ ἀπὸ τὰς ἀσθενεῖς ἀγκάλας καὶ τὰς μαιαίς περιποιήσεις της, συντρίβον τὰ

τρομερὰ καὶ ἀδύνατα σώματά των, μάλινον τὴν μαλακὴν κόμην των μὲ τὰς ἀποτροπαίους χεῖράς της, σθένον μὲ βράχη τὴν φαιδρὰν ὠριότητά των, καὶ μαρκίνον μὲ τὴν ἀκάθαρτον πνοὴν του τὰ πόδα των νέων προσώπων των.

Ἐν τοσοῦτω τὰ δύο ἀθάνα πλάσματα τὴν ἐνόμιζον πάσχουσαν καὶ τὴν κατερίλουν διὰ νὰ καταπραῖνωσι τὴν ἀσθενεῖάν της. Κατὰ τὴν ἀπροσδόκητον ἐμφάνισιν τοῦ κόμητος ἀρῆκαν καὶ οἱ τρεῖς φωνὴν ἐκπλήξεως. Ἡ γυνὴ του δὲν ἠλπίζε σχεδὸν νὰ τὸν ἴδῃ πλέον, καὶ τὰ παιδία τὸν ἐνθυμοῦντο διὰ νὰ τὸν ἐπιπλήξωσιν ὅτι ἀρῆκε τὴν μητέρα των μόνην. Ἡ κόμησσα ἔτρεξεν εὐθὺς πρὸς τὸν σύζυγόν της καὶ τὸν ἔσφυγγεν εἰς τὰς ἀγκάλας της, ὡς ὅταν ἀνευρίσκωμεν θησαυρὸν τὸν ὁποῖον ἐνομιζόμεν ἀπολεσθέντα: ἀλλὰ παρατηροῦσα αὐτὸν εἶδεν ὅτι εἶχεν ἦθος ἄγριον καὶ μαυρωπὸν, ὥστε οἱ φόβοι της δὲν κατεπραῦνθησαν.

Ἐκάθησε πλησίον της, τὴν ἤτένεσε μὲ ὄφθαλμοὺς θολωμένους, καὶ οὔτε παρετήρησε τὰ τέκνα του ὡς νὰ μὴν ἦσαν παρόντα.

Ἡ παραφροσύνη τοῦ χαρτοπαίκτη εἶναι ὡς πῦρ θινακτηρόρον, τὸ ὁποῖον ἐξαφανίζει εἰς τὴν ψυχὴν του καὶ τὰ φυσικὰ αὐτὰ αἰσθήματα.

— Παῦ εἶναι οἱ ἀδάμαντές σου, Θερεσία; Αὐτὸς ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος λόγος τοῦ κόμητος. Οὔτε κἀν ἐφρόντισε νὰ μετριάσῃ τὴν ἀπότομον αὐτὴν φράσιν.

Ἡ ταλαίπωρος γυνὴ δὲν ἀνεγκώριζε πλέον τὸν σύζυγόν της . . .

— Οἱ ἀδάμαντές μου; ἀπεκρίθη θορυβεθῆσα. Καὶ τί θέλεις νὰ τοὺς κόμης αὐτὴν τὴν ὥραν;

— Θὰ τοὺς μεταχειρισθῶ διὰ τὴν σωτηρίαν σου . . . καὶ τὴν σωτηρίαν τῶν τέκνων σου, εἶπεν ὁ Ἀμβρόσιος μὲ ἀπαίσιον μειδίαμα . . .

Ἡ κόμησσα ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι διὰ νὰ συμβιβάσῃ τὴν πτωχείαν των μὲ τὴν πολυτέλειαν τὴν ὁποῖαν αὐτὸς ἐπεθύμει, ἐνόμισε καλὸν πρὸ δύο ἐτῶν νὰ τοὺς πωλήσῃ καὶ νὰ τοὺς ἀντικαταστήσῃ διὰ ψευδῶν.

Τοῦτο ἀκούσας ὁ κόμης ἐσηκώθη φρυάττων καὶ προφέρων βλαστημίας, ὥστε ὁ Παῦλος ὁ ὁποῖος εἶχε κρεμασθῆ εἰς τὸν λαϊμόν του ἔπεσε κατὰ γῆς.

— Θεέ μου! ἀνεφώνησεν ἔντρομος ἡ μήτηρ ἀναστικώσασα τὸ κλαῖον παιδίον της, τί ἔχεις, Ἀμβρόσιε;

Ἡ σύμπτωσις αὕτη ἀντὶ νὰ καθησυχάσῃ τὴν ὀργὴν τοῦ κόμητος τὴν μετέβαλεν εἰς παραφροσύνην, ἐγύρισε πολλάκις εἰς τὸ δωμάτιον προφέρων ἀνάρθρους λέξεις, ῥίπτων τὰ θρανία μὲ τοὺς πόδας, συντρίβων τὰ παιγνίδια τῶν τέκνων του, καὶ αὐξάνων διὰ τοῦ θορύβου καὶ τῆς ἀνησυχίας τὴν μανίαν τοῦ ἐγκεφάλου του.

Ἐπὶ τέλους φρικτὸν περιστατικὸν συνεπλήρωσε τὴν τρομερὰν αὐτὴν σκηνήν.

Ἀνοιξας μὲ ὄρην τὸ ἐνδυμὰ του διὰ νὰ ἀναπνεύσῃ καλλίτερον, ἀρῆκε καὶ ἔπεσε τὸ πιστόλιον εἰς τοὺς πόδας τῆς γυναικὸς τοῦ, τὸ ὁποῖον εἶχε λησμονῆσει πρὸ δώδεκα ὥρων . . .

Τότε ηκούσθησαν τρεῖς κραυγαί, καὶ μετὰ ταῦτα γέλωσ σαρκωτικὸς, καὶ θανάσιμος σιωπὴ.

Ἡ Μαρία καὶ ὁ Παῦλος ἐβλεπον ἔντρομοὶ τρέξαντες πλησίον τῆς μητρός των· ἡ κόμησσα τρέμουσα ἠτένιζε τὸν ἄνδρα τῆς, οὗτος δὲ προσήλωσεν ἀγρίαν βλέμμα εἰς τὸ ὄπλον τὸ ὁποῖον ἐπρόδωκε τὸν σκοπὸν του.

Ὁ Ἰταλὸς ἔφερε καὶ τὰς δύο χεῖρας εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐσφιγξε τὸ μέτωπόν του, ὡς ἂν ἤθελε νὰ κρατήσῃ τὸν νοῦν του ἐτοιμαζόμενον νὰ πετάξῃ μετὰ δὲ ταῦτα μαντεύσας τὴν ἐρώτησιν τὴν ὁποῖαν δὲν ἐτόλμα ν' ἀποτείνῃ πρὸς αὐτὸν ἡ σύζυγός του, εἶπεν·

— Ὅχι, ὄχι φίλη μου, ἐὰν ἤθελα ν' ἀποθάνω, δὲν θὰ σ' ἐζήτουν τοὺς ἀδάμαντάς σου. Ἔρχομαι ἀπὸ τὰ Ἡλύσια, καὶ ἐπειδὴ ἐνόμιζα ὅτι ἐμελλε νὰ ἐπιστρέψω διὰ νυκτός, ἐπῆρα ἐπάνω μου τὸ ὄπλον διὰ νὰ ὑπερασπισθῶ.

Ἡ κόμησσα ἔτρεψε καὶ νὰ πιστεύσῃ καὶ νὰ μὴ τὸν πιστεύσῃ. . . ὅτε ὑπηρέτης εἰσελθὼν τῇ ἐνεχείρησεν ἐπιστολὴν. . .

Ἀνεγνώρισε μὲ μεγάλην συγκίνησιν τὸ γράψιμον τοῦ ἀνδρός τῆς. . . Ἄλλ' εὐθὺς οὗτος τὴν ἤρπασεν ἀπὸ τῶν χειρῶν τῆς καὶ τὴν ἐβίβησεν εἰς τὸ πῦρ. . .

Καὶ ἐπειτα λαβὼν θέμα ὀμιλίας ἱκανὸν νὰ διώξῃ ἀπὸ τὸν νοῦν αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἄλλων πᾶσαν ἀπαισίαν ἰδέαν, ἔσυρε πλησίον του τὸν Παῦλον καὶ τῷ εἶπε προσπαθὼν νὰ μειδιάσῃ·

— Μὲ δίδεις, Παῦλε μου, τὴν χρυσοῦν ἀλυσίδα τὴν ὁποῖαν φέρεις εἰς τὸν λαϊμόν σου;

Τὸ μικρὸν παιδίον τὴν ἔσυρε χωρὶς νὰ δισταῖ, καὶ τὴν ἔθεσεν εἰς τὴν χεῖρα τοῦ πατρός του, ὅστις τὸ ἐτίλησε μὲ χαρὰν.

— Καὶ σὺ, Μαρία, ἠκουλούθησεν ὁ κόμης σπραφεῖς πρὸς τὴν μικρὰν κόρην, μὲ δίδεις τὴν χρυσοῦν σου ἀλυσίδα;

Ἡ κόρη δὲν ἀπεκρίθη κατ' ἀρχὰς, ἀλλ' ἠτένισε τὴν μητέρα καὶ τὸ κόσμημά τῆς· τέλος δὲ προσηλώσασα τὸ βλέμμα εἰς τὴν μητέρα τῆς εἶπεν·

— Εἶναι τῆς μάμμης μου, καὶ ἠρτίστην εἰς τὴν μητέρα μου ὅτι θὰ τὴν φορῶ πάντοτε. . .

Ἄλλ' ἡ κόμησσα ἰδοῦσα τὸν ἄνδρα τῆς ὀργισθέντα, ἔλαβε τὴν ἀλυσιν καὶ τὴν προσέφερεν εἰς αὐτόν. Ὁ κόμης τὴν ἤρπασε, καὶ ἐσηκώθη διὰ νὰ ἀναχωρήσῃ. . .

— Πηγαίνει ν' ἀποθάνῃ! ἔκραξεν ἡ δυστυχὴς γυνὴ, ὀρμήσασα ἐμπροσθέν του.

— Ν' ἀποθάνω! . . . εἶπεν ὁ Ἀμβρόσιος ἐξημμένος, νὰ ζήσω ἐξ ἐναντίας. . . διότι πηγαίνω νὰ παίξω! ἐπρόσθετε χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

Αὗται αἱ λέξεις ἐξύπνισαν τὴν κόμησσαν ἡ ὁποῖα ἐνθυμήθη τὸ παρελθόν· ἀλλ' αὕτη ἡ ἐνθύμησις τῇ ἐδείκνυε νέαν βάραθρον· τοῦλάχιστον τὸ βάραθρον τοῦτο δὲν ἦτο ὁ θάνατος.

Ἡ τελευταία λέξις τοῦ κόμητος ἦτο αὕτη· — Σὰς ὑπόσχομαι νὰ ἐπιστρέψω ἑκατομμυριοῦχος.

Καὶ ἐπανήλθε μὲν τὴν ἐπομένην νύκτα· ἀλλὰ προτιμότερον ἦτον ἐὰν δὲν ἐπανήρχετο! . . .

Ἡ κόμησσα ἐκάθητο ἀκίνητος, μόλις ἔχουσα τὴν δίναμιν νὰ παρακαλῇ τὸν Θεόν, καὶ τὰ δύο παιδιά γονατισμένα ἑκατέρωθεν τῆς ἔκλαιον, καὶ συνεμυρρίζοντο τὴν λύπην τὴν ὁποῖαν δὲν ἤμπορουσαν νὰ ἐννοήσωσιν.

Ἀίφνης ἡ θύρα τοῦ δωματίου ἀνοίγεται μετὰ κρότου, καὶ εἰσέρχεται ὁ κόμης ἀσφμαίνων, πνευστιῶν, ἀνὲ πύλου, μὲ ὀφθαλμοὺς ἀγρίους, καὶ γελῶν γέλωτα ἀγνωστον.

— Θηρεσία μου! Παῦλε μου! ἀνέκραξε μὲ φωνὴν φαιδρὰν, ἐλάτε, ἐλάτε ἐδῶ, πλησίον μου, (καὶ τοὺς ἔσυρε σπασμωδῶς), τετέλεσται, βλέπετε ὅλα ἐδιορθώθησαν! Ἴδού εἴμεθα πλούσιοι! πλούσιοι καθὼς ἄλλοτε, πλούσιοι καθὼς εἰς τὴν Ῥώμην! Ἄ! δὲν θὰ ἐρυθριῶμεν πλέον καὶ θὰ φέρωμεν τὴν κεφαλὴν ὑψηλά. Θὰ σὰς δώσω ἑκατὸν χρυσᾶς ἀλυσίδας ἀντὶ μιᾶς τέκνα μου! Θὰ ἔχῃς περισσοτέρους ἀδάμαντας καὶ ἀπὸ βασίλισσαν, Θηρεσία μου! . . .

Θὰ ἀναλάβωμεν καὶ τὴν θέσιν καὶ τὴν τάξιν μας εἰς τὸν κόσμον! . . .

Καὶ βλέπων ὅτι ἡ κόμησσα καὶ τὰ παιδιά τὸν ἤκουον καὶ τὸν ἐβλεπον ἐν ἀπορίᾳ καὶ ἀγνοίᾳ·

— Ἄ! Ἄ! Ἄ! ἐπανέλαβε καγχάζων σὰς φαίνεται παράδοξον; δὲν θέλετε νὰ μὲ πιστεύσετε. . . Τῶνόντι εἶναι ἀξίον ἀμφιστολίας ὅ,τι σὰς λέγω. Καὶ ὁμοῦ εἶναι ἀληθές, βέβαιον! Σὰς λέγω, τέκνα μου, ὅτι εἴμεθα ἑκατομμυριοῦχοι! Ἀκούστε; ἑκατομμυριοῦχοι. . . Ἴδού! . . . Ἴδού.

Καὶ σκαλίσας τὰ θυλάκιά του, ἔλαβέ τινα νομίσματα, τεμάχιά τινα χάρτου, καὶ σχισμένα μὲ τοὺς ὀδόντας χαρτία, καὶ ἐφώναζεν ὡς ἐμμανής·

— Κυττάξτετε λοιπὸν, γελάσατε καθὼς καὶ ἐγώ! Ἴδού ἐν ἑκατομμύριον! Καὶ αὐτὸ εἶναι ἐδικὸν μας! Τὸ ἐκέρδησα εἰς τὸ παιγνίδιον. Ἐνα ἑκατομμύριον σὰς λέγω! . . .

Ἡ Μαρία καὶ ὁ Παῦλος καταβληθέντες ἀπὸ τὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου καὶ τὰς φωνὰς του, ἔτρεξαν εἰς τὴν ἄλλην ἄκρην τοῦ δωματίου, καὶ ἡ κόμησσα, ἀνέτεινε τοὺς βραχίονάς τῆς πρὸς τὸν οὐρανόν, καὶ ἔπεσεν ἀναίσθητος.

Μετὰ μυρίαὺς δισταγμοὺς ἐνόησε τέλος πάντων ὅτι ὁ σύζυγός τῆς παρεφρόνησε.

Καὶ τῶνόντι, ὁ ταλαίπωρος τοῦ ὁποῖου ὁ νοῦς ἦτο ἤδη προσβεβλημένος ἀπὸ τὰς περιπετείας τῆς ἡμέρας, εἶχε χάσει ὅλως διόλου τὸν νοῦν, κερδήσας γιλιάδας τινὰς φράγκων εἰς τὴν ἀνώνομον οἰκίαν, τὰ ὁποῖα ἔχασεν εὐθὺς. . . Ἀρῆκε τότε τὴν ζουλέτταν λαβὼν τὰ μένοντα χρήματα καὶ τὰ χαρτία, τὰ ὁποῖα ἐνόμιζεν ὅτι ἦσαν ἡ παλαιὰ περιουσία του.

Z. Ἐπιμύθειον.

Ἐὰν ποτε ὑπάγατε εἰς τὰ Ἡλύσια περὶ τὸ τετραγώνον Μαρινῶ, Ὁ ἀπαντήσατε ἄνδρα καὶ γυναῖκα μὲ δύο παιδιά τῶν ὁποῖων ἡ ὄψις θὰ ἐλάττωσιν τὴν

προσοχήν σας. Τὰ δύο παιδιά, εἶναι ἐνδεδυμένα μὲ πολυτέλειαν ὀλιγοστεύουσιν καθ' ἑκάστην, ἡ δὲ γυνὴ φέρει εἰς τὸ ὄγκρον καὶ ἰσχνόν πρόσωπόν της εἰκόνα οὐρανίας καρτερίας καὶ εὐσταθείας, ἐνῶ ὁ ἀνὴρ φέρει μὲ παράδοξον ὑπερηράνειαν μανθῦαν κρύπτοντα ἐσχάτην ἔνδειαν. Ἡ οἰκογένεια αὕτη εἶναι ἡ τοῦ κόμητος Ἀμβροσίου.

Ἐπειδὴ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ καίσαρος, ὡς εἶδομεν, δὲν ἐφθασεν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὑπουργοῦ, ἐπειδὴ ἡ γυνὴ δὲν ἦτο ἱκανὴ νὰ ζητήσῃ βοήθειαν ὡς καὶ ὁ σύζυγος αὐτῆς, καὶ ἐπειδὴ αἱ θύραι τῶν κυβερνήσεων ἀνοίγονται εἰς μόνους τοὺς κρούοντας αὐτάς, ἡ οἰκογένεια τοῦ κόμητος Ἀμβροσίου κατήντησεν ὑπὲρ ποτε ἀξία ἐλέους· αὐτὸς ὅμως νομίζει πάντοτε ἐκυτὸν ἐκτομμυριοῦχος καὶ ἐπιπλήττει τὴν γυναῖκά του ὅτι δὲν τὸν ἀφίνει νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν κοινωνικὴν τάξιν του. Ἡ δὲ κόμισσα, καὶ τοι ἀκούουσα τὸν σύζυγόν της ὁμιλοῦντα διὰ ἵππους καὶ ἀδάμαντας καὶ ἐορτάς καὶ διασκεδάσεις, κερδαίνει μὲ τοὺς ἰδρωτάς της τὸν ἐπιούσιον ἄρτον της. Μόνην δὲ παραμυθίαν ἔχει ὅτι στερεῖται πᾶν τὸ μὴ ἀναπόρευκτον εἰς τὴν διατήρησιν αὐτῆς διὰ νὰ εὐχαριστῇ τὰ παιδιά της, ἐνίοτε δὲ καὶ τὰς φαντασιοκοπίας τοῦ ἀνδρός.

Εἰς τὸν περίπατον ὑπάγουσι πάντοτε ὅλοι ὁμοῦ ἐνίοτε ὅμως πρὸς τὸ ἑσπέρας ὁ κόμης πλανᾶται μόνος εἰς τὰ Ἡλύσια ζητῶν τὴν θύραν τῆς ἀνωνόμου οἰκίας· μάτην ὅμως κρούει αὐτήν, διότι δὲν ἀνοίγεται πλέον εἰς κανένα. Ἰδοὺ δὲ καὶ τί ἔγραψαν περὶ τούτου ὅλαι αἱ ἐφημερίδες·

« Ἡ Ἀστυνομία ἀνεκάλυψε παιγνίδια κρυφὰ εἰς ἀπόκεντρον οἰκίαν τῶν Ἡλυσίων. Πολλοὶ σημαντικοὶ ἐνέχονται εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν, τῆς ὁποίας ἐπελήρηθη ἡ δικαιοσύνη. »

Οἱ σημαντικοὶ οὗτοι ἄνθρωποι ἐγένοντο κατὰ τὴν συνήθειαν ἄφαντοι. Ὁ οἰκοδεσπότης τῆς ἀνωνόμου οἰκίας κατεδικάσθη εἰς φυλακὴν καὶ εἰς πρόστιμον, μετὰ ταῦτα ὅμως ἴσως μετέφερον ἀλλαχοῦ τὴν ἀξιοκατάκριτον βιομηχανίαν του. Αἱ πληγαὶ τῆς κοινωνίας εἶναι ὡς τὰ νοσήματα τοῦ ἀνθρώπου, θεραπεύεται μὲν ἡ μία εἰσεβάλλει ὅμως ἄλλη, καὶ ὁ διάβολος εὐρίσκει πάντοτε νὰ χοροπιδῇ.

Ἐλπίζομεν ὅμως ὅτι ἐὰν οἱ ἀναγνώσται ὅσοι ἀγαπῶσι τὸ παιγνίδιον ἐννοήσωσι τὴν ἱστορίαν ταύτην, ὁ διάβολος θὰ λυπηθῇ ὀλίγον. Ἐὰν ἡ ἀστυνομία δὲν συγχωρῇ τὰ τοιαῦτα παιγνίδια, κατακλύουσιν ὅμως αὐτὰ τὰς αἰθούσας καὶ τῶν ἀνωτέρων τάξεων, καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα λαοσκενῆ, βουλιότης καὶ μπάγκου καταστρέφουσι τὰς περιουσίας. Ἄλλ' ὅστις πατὴρ θέλει νὰ ἀποφύγῃ τὸ βάραθρον εἰς τὸ ὅποιον ἔπεσεν ὁ κόμης Ἀμβρόσιος, ὅστις υἱὸς ἐπιθυμεῖ νὰ μὴ ὀλισθήσῃ πρὸς αὐτὸ, ἅς ἀποφεύγῃ τρέμων τὰ ἀποτρόπαια ταῦτα παιγνίδια.

Α.

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΕ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ.

— 000 —

Ἀφοῦ βιασθεῖσα ἐπ' ἐσχάτων ἡ Κίνα ἤνοιξε τοὺς λιμένας αὐτῆς εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν ἐμπορίαν, δὲν θὰ βραδύνωσιν ἴσως καὶ τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα νὰ ἐπιδείξωσι καὶ κατὰ τὰ μεμκρυσμένα ἐκεῖνα παράλια τὴν κυανόλευκον αὐτῶν σημαίαν. Τὰ παράλια ταῦτα δὲν εἶναι ἄλλως ξένα εἰς τὴν ἡμετέραν ναυτιλίαν· διότι τὸ ναυτικὸν τῆς ἑλληνικῆς αυτοκρατορίας οὐ μόνον τῆς Γαλατίας καὶ Ἰσπανίας καὶ Ἀφρικῆς τοὺς λιμένας ἐπεσκεπτετο, ἀλλὰ καὶ τὰς Ἰνδίας. Τὴν Ταπροβάνην (Ceylan) εἶχον καταστήσει κοινὸν ἐμπορεῖον, καὶ ἡ σημαία τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει αυτοκρατόρων ἐκυματίζετο ὑπερήφανος ἀπὸ τοῦ Περσικοῦ κόλπου μέχρι τῶν αἰγιαλῶν τοῦ Οὐρανίου κράτους.

Καλὸν ἄρα καὶ ἀναγκαῖον νὰ γνωρίζωμεν τὰ κατὰ τὸ κράτος τοῦτο, καὶ μάλιστα τοὺς νόμους αὐτοῦ. Ἐπὶ τούτῳ δημοσιεύομεν σήμερον ἐν συνόψει τὰ κυριώτερα τοῦ ποινικοῦ κώδικος τῶν Κινέζων, τοῦ ἐπιγραφομένου *Ta Tain Ieou-Ié*, ἧτοι νόμοι καὶ διατάξεις ἐπὶ τῆς δυναστείας τοῦ Τα-Τσίν. Ὁ κώδικς οὗτος εἶναι συντεταγμένος μετὰ πολλῆς συνέσεως καὶ μεθοδου καὶ εὐκρινείας. Παρὰ τὸ κείμενον ἐκάστου νόμου ὑπάρχει καὶ συνοπτικὴ αὐτοῦ ἐρμηνεία, καὶ ὁρισμὸς τῶν περιστατίων καθ' ἃς πρέπει νὰ ἐφαρμόζεται.

Τὸ μέρος αὐτοῦ τὸ ἀναγόμενον εἰς τὴν ποινικὴν νομοθεσίαν ὑρίζει μετὰ θαυμασίας τῶνόντι ἀκριβείας ὅλα σχεδὸν τὰ ἐγκλήματα καὶ κατὰ τὰς λεπτοτέρας αὐτῶν διαφορὰς, καὶ παραδέχεται βαθμολογίαν ποινῶν τοιαύτην, οἷαν δὲν ἔχουσιν οὔτε οἱ τῶν μεγάλων πεπολιτισμένων ἐθνῶν ποινικοὶ κώδικες.

Διαιρεῖται δὲ εἰς πολλὰ βιβλία· ἰδοὺ ἀπόσπασμά διαλαμβάνον περὶ τῶν κατὰ πρόσωπων ἐπιθέσεων.

« α. Ὅστις φονεύσῃ ἄλλον ἐπὶ προφάσει ὅτι οὗτος ἔκλεψε πράγματα παρὰ τοῦ φονέως, ἀπαγχονίζεται κατὰ τὸν περὶ ἀνθρωποκτονίας γενομένης ἐπὶ ἐρίδος νόμου.

« β. Ὅστις κενώσει πυροβόλον κατ' ἄλλου καὶ φονεύσῃ αὐτὸν, ἀποκεφαλίζεται, ὡς ἐπὶ τῶν ἐκουσίων φόνων. Ἐὰν δὲ ὁ πληγωθεὶς δὲν κινδυνεύῃ ν' ἀποθάνῃ, ὁ ἐνοχος ἐξορίζεται.

« γ. Ὅστις φονεύσῃ ἐγκληματίαν συλληθέντα ἀνευ ἀντιτάσεως, ἀπαγχονίζεται.

« δ. Ὅστις καταγγεῖλει ἄλλον ψευδῶς ἐπὶ κλοπῇ πρὸς ἀντεκδίκησιν, καθίσταται ἐνοχος ἐγκλήματος τιμωρουμένου διὰ κακτομίας. Κατὰ δὲ τὰς ἄλλας περιστάσεις, εἴτε προσκάλεσε τὴν καταδίωξιν, εἴτε παρίσταται εἰς τὴν δίκην ὡς μάρτυς, στέλλεται εἰς ἐξορίαν.

« ε. Ὅστις τραυματίζει ἄλλον ἐκ προθέσεως, δικάζεται κατὰ τὸν νόμον τὸν περὶ αἰκίων τῶν γινομένων ἐπὶ ἐρίδος· ἡ δὲ ποινὴ εἶναι μᾶλλον ἢ ἥττον αὐστηρὰ, κατὰ τὸ τραῦμα.

« ς. Ὅστις πίνει πολλὰ ποτὰ καὶ ἐξυθρίσει τοὺς νόμους, ἐξορίζεται εἰς τόπον ἔρημον καὶ γίνεται δούλος.